

– Covid-19-pandemien har vist oss hvor sårbare vi er

AKTUELT I FORENINGEN

VILDE BAUGSTØ

vilde.baugsto@legeforeningen.no

Samfunnspolitisk avdeling

Beredskap ble det store temaet under topplederdebatten på «Helsedagen», arrangert av Dagens Medisin.

PÅ SCENEN: President Marit Hermansen i samtale med helseminister Bent Høie under topplederdebatten. Foto: Vilde Baugstø

Redaktør i Dagens Medisin, Markus Moe, var leder for debatten som ble holdt 16. september. Han åpnet med å spørre Marit Hermansen om hvordan det siste halvåret hadde vært for Legeforeningens medlemmer.

– Legene har jobbet hardt og godt under Covid-19-pandemien. Som helseministeren påpekte i sitt innlegg tidligere i dag har legene vært omstillingsvillige, brettet opp ermene og gjort en stor innsats med de midlene som har vært til rådighet. Men koronakrisen har satt samfunnet på en hard prøve og vist oss hvor sårbare vi er. Manglende beredskap var en viktig grunn til at Norge måtte innføre de mest inngripende tiltakene vi har hatt i fredstid. God beredskap koster, men dårlig beredskap koster mer, poengterte Hermansen.

Debattpanelet for øvrig bestod av helse- og omsorgsminister Bent Høie, president i Legeforeningen, Marit Hermansen, forbundsleder i Norsk Sykepleierforbund, Lill Sverresdatter Larsen, administrerende direktør i Helse Sør-Øst, Cathrine Lofthus, administrerende direktør ved Oslo Universitetssykehus, Bjørn Atle Bjørnbeth og administrerende direktør i legemiddelprodusenten Curida, Leif Rune Skymoen.

Mer selvforsynte

Helseminister Bent Høie understrekte at hvis det ikke hadde blitt satt i gang strenge tiltak den 12. mars, så kunne vi raskt kommet i samme situasjon som Italia og Spania.

– Men vi må ikke gå ut fra dette med en forestilling om at dersom vi hadde hatt bedre beredskap og mer intensivplasser, så hadde ikke regjeringen innført de samme tiltakene, innvendte han.

Leif Rune Skymoen i Curida påpekte at dette var en varslet krise.

– Vi har visst at vi har vært sårbare, og vi skal være glade for at myndighetene satte inn tiltak. Men vi er i dag avhengig av å importere det meste av det vi skal bruke av legemidler og utstyr fra utlandet. Vi kan med fordel være bedre forberedt på en pandemi ved å produsere mer selv, sa han.

Skymoen fikk støtte fra Marit Hermansen.

– Vi kan ikke tenke at vi skal produsere alt selv, men i større grad enn i dag. Her har staten et ansvar, for produsentene klarer ikke dette alene. Næring, fagmiljøer og staten må samarbeide. I tillegg må vi ha større beredskapslagre enn tidligere, sa hun.

Viktig samarbeid

Hermansen trakk også frem partssamarbeidet som helt vesentlig for kommunikasjonen da situasjonen var på det mest intense i mars.

– Jeg kunne bringe viktig informasjon fra tjenesten rett inn til myndighetene, samtidig som jeg fikk rask informasjon tilbake og kunne trygge medlemmene. Det gjorde det litt lettere å stå i den pressede situasjonen, fortalte legepresidenten.

Hun fikk støtte fra helseministeren.

– Den tilliten er helt vesentlig. Det har vært mulig fordi vi investerte i kaffekopper sammen før pandemien oppsto. Vi kunne ikke begynt med et partssamarbeid under en krise, da hadde vi nok ikke stolt like mye på hverandre. Denne tilliten må vi fortsette å investere i, sa Høie.

Lederen i Sykepleierforbundet Lill Sverresdatter Larsen, påpekte at beredskap er viktig, men at bemanning også er vel så viktig.

– 1 av 6 intensivsykepleiere er over 60 år i dag, og deres tilbakemeldinger til oss er at de ikke orker å stå i en pandemi en gang til, sa Sverresdatter Larsen.

Hun fikk støtte fra Bent Høie, som pekte på at departementet jobber med en opptrappingsplan for å utdanne flere intensiv- og spesialsykepleiere.

Må tenke annerledes

Også de nye måtene å jobbe på i helsevesenet ble trukket frem i debatten. Som et direkte resultat av Covid-19-pandemien, har både sykehus og fastlegekontor tatt digitale sjumilssteg på svært kort tid.

Bjørn Atle Bjørnbeth fra OUS pekte på at de mener så mye som 30 prosent av undersøkelser og kontroller ved poliklinikk på sykehus kan gjøres ved hjelp av audiovisuelle verktøy.

Marit Hermansen understreket at selv om helsevesenet har tatt store steg på kort tid, så er det også viktig å se seg litt tilbake.

– Vi skal også huske på at det fort kan bli slik at det er den gamle damen i Finnmark som får videokonsultasjon, mens den eldre herren som bor sentralt i Trondheim får personlig oppmøte. Vi må ta med oss erfaringene vi har fått under pandemien, enten det er digitalisering, intensivkapasitet, samarbeid med næringslivet eller utforming av sykehusbygg. Og så tror jeg vi alle kan erkjenne at vi nå tenker litt annerledes enn vi gjorde før pandemien. Jeg håper i hvert fall det, avsluttet Marit Hermansen.

Publisert: 12. oktober 2020. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.